

Flensmonteur-certificaat geen garantie voor vakmanschap!

Een flensverbinding is een kritische factor voor de integriteit van een procesinstallatie. In Nederland dienen alle flensmonteurs van contractors vanuit het VCA-certificaat in het bezit te zijn van het flenscertificaat WFPr 'Werken aan Flensverbindingen volgens Protocol'. De nadruk van deze training ligt vooral op de praktische aspecten. Dus 'hoe' de werkzaamheden goed en veilig moeten worden uitgevoerd.

Sinds 2013 is de Europese norm EN1591-4 door de meeste Europese landen geaccordeerd. Naast de WFPr geldt deze nu ook in Nederland. Deze 'Kwalificatie van personeelsbekwaamheid in het monteren van geboude flensverbindingen in kritische druk houdende systemen' is sterk gericht op het creëren van bewustwording rondom de ontwerpachtergronden en functionaliteit van de flensverbinding. De nadruk ligt met name op het 'waarom' van de flenswerkzaamheden.

In vergelijking met lasverbindingen worden flensverbindingen binnen de techniek sterk onderschat betreffende hun technische complexiteit. Binnen de lastechnologie is er een grote mate van standaardisatie en zijn er strenge eisen betreffende opleiding en kwaliteitscontrole. Dit staat in schril contrast met de aandacht die wordt besteed aan flens(de)montage. Vanuit het oogpunt van risico (kans x effect) vormt de flensverbinding een 'zwakke schakel' in de integriteit van procesinstallaties. Een kleine fout kan leiden tot grote gevolgen. Een flenslekkage kan resulteren in gezondheidsrisico's, milieuschade of zelfs brand of explosie. Binnen de industrie groeit het besef dat een flenscertificaat geen enkele garantie biedt voor het vereiste vakmanschap. Zeker tijdens een turnaround, wanneer een grote hoeveelheid onbekende flensmonteurs uit allerlei landen door contractors worden ingezet, blijkt dat we een structureel probleem hebben op kwaliteitsgebied. Vanuit deze probleemstelling rees enkele jaren geleden de vraag om naast training een extra selectiestap te ontwikkelen om het vakmanschap tijdens de uitvoering te borgen.

Binnen de lastechniek wordt het vakmanschap van de lasser op diverse wijzen geborgd. Zoals met een las-test waarbij de lasser moet aantonen dat hij nog steeds het vak beheerst. Op basis van hetzelfde principe is er een mobiele testopstelling ontworpen waarbij elke monteur een flens met ingebouwde scheefstand moet monteren. Het flenzenpaar is zodanig aan elkaar gekoppeld dat de leidingstijfheid op een realistische wijze is gesimuleerd. Op dit flensteststelsel is Europees octrooi verleend. In 2018 ondergingen circa 2200 monteurs deze competentietest. Helaas blijkt hoe noodzakelijk het is om onvakkundige monteurs tegen zichzelf te beschermen en hen vooraf te selecteren om ernstige incidenten tijdens uitvoering en bedrijfsvoering te voorkomen.

Vraag voor ons allen: zijn wij ons voldoende bewust van de complexiteit van een flensverbinding en van de integriteitsrisico's die optreden wanneer een flensverbinding niet voldoet aan de minimale kwaliteitseisen?

Peter Dijkgraaf is eigenaar/oprichter van Dijkgraaf Support BV. Dit flens training- en consultancybureau is gespecialiseerd in 'Flange Integrity Management Training & Flange Assembly Competency Testing'. Daarvoor is het door TQ Cert Europees gecertificeerd conform CEN 1591-4:2013. peter@dijkgraaf-support.com

Spraakmakers

In deze column bieden we een platform voor spraakmakers in de branche. Van jong tot oud. Ook iets te melden? Laat het ons weten. Als volgende spraakmaker neemt ??? het stokje over.